

Ny Valosoa sy hadihady

Noho ny ataon'ny fitondrana Rajoelina

Fahafaham-baraka hatrany no miseho eto amintsika

Tsy mitsahatra miseho eto amin'ity Nosy ity ny fahafahambaraka noho ny fihetsika sy ny ataon'ny fitondrana Rajoelina, manoloana ny zava-misy eo amin'ny fiainan'ny vahoaka Malagasy. Taorian'ny namoahan'ily mpanao gazetin'ny France 24 ny fiainan'ny mpiray Tanindrazana any Atsimo izay mahan-dro sy mihinana hoditr'omby efa maina entina hanaovana kapa. Niezaka nanadio tena tamin'ny alalan'ireo tomponandraikitra isan-tokony, ka ny governoran'ny Faritra Androy no nanomboka izany. Nihavitra izao fitondrana izao fa ny adim-borotsiloza nataony tamin'ily mpanao gazety vehivavy avy any ivelany ity dia ampy nanafenana ny zava-misy marina any Atsimo, kanjo vao mainka nampiahaka sy nampibari-bary manerana izao tontolo izao ity tranga mahonena ity. Araka ny vaovao avy any aza dia niresaka momba ny any Atsimo hatramin'ny Filohan'ny Firenena Mikambana (ONU), saingy mody ny fiovaovan'ny toetrandro miteraka hain-tany no noresahany tamin'ny mpanao gazety. Efa noresahana ihany koa ny didy navoakan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampianorenana momba ny satan'ny mpanohitra, izay raha ny marina dia fanehoana na mifanaraka amin'ny Lalampianorenana na tsia ilay sata nolanian'ny Antenimierampirenena. Tena manala baraka ny Firenena ny toe-javatra sahala amin'ity satria izao fitondrana izao ihany no namolavola ny Lalampianorenana ny taona 2010 ary nanamafy tamin'ny lalana ny sata mifehy ny mpanohitra ny taona 2013. Mampiseho ny fahalemen'ny mpitondra sy ny fatahorana olona iray ity didy nivoaka ity ary heverina, fa tokony haneho ny heviny momba izany ny Komitin'ny Fampihavanana Malagasy raha tena mikatsaka ny tsy hisian'ny fifampindaniana eto amin'ity Firenena anjakan'ny fifankahalana ity. Nampiseho ny tsy fisian'ny fifanajana sy fanajana ny laharam-pahefana (rang protocoleaire) voafaritry ny Lalampianorenana ny mpitondra ny fihaonan'ny Solombavambahoaka sy ny Governemanta teny amin'ny CCI Ivato. Mahamenatra tokoa raha ny manampahafana ambony eto amin'ny Firenena no tsy mahafantatra ny andraikitra sy ny fitondran-tena ary toetsaina tokony hananany, manoloana ny olona na rafi-panjakana mifanatrika aminy. Tsy vao tamin'iny fivoriana iny no nisy tranga mahamenatra toy izany, fa tamin'ireo fivoriana tahaka izao tao anatin'ny roa taona. Tsapa tamin'izany fihaonana izany fa mifamadika tanteraka ny filaharana eo amin'ny ambaratongam-pitantanana (hiérarchie), satria ny mpi-kambana ao amin'ny governemanta indray no lasa manaramaso sy mitsara ny solombavambahoaka. Mody tsy mahalala ireo minisitra sasany, fa zon'ny depiote tanteraka ny mangata-panazavana sy manara-

maso ny asany. Azo inoana fa ilay tranga tamin'ny fivoriana ara-potoana farany, izay ny governemanta indray no nampiantso ny solombavambahoaka sasany teny amin'ny Lapan'i Mahazoarivo momba ny fandaniana lalana iray. Tsy fahita eran-tany izany toe-javatra izany, satria ny Parlemanta no manana zo hampiantso ny governemanta, fa tsy ny mifamadika amin'izany. Na izany na tsy izany, misy ny depiote izay tsy mahalala ny andraikiny sy ny firafitry ny andrimpanjakana, ka ny mandoka ny mpikambana ao amin'ny governemanta ary mametraka ny tenany ho olom-pehezin'ny minisitra. Na tiana na tsy tiana dia mahamenatra eo imason'izao tontolo izao ny toe-javatra sahala amin'izany. Eo amin'ny fifandraisana eo amin'ireo mpiara-miombon'antoka avy any ivelany dia tena mahamenatra ny nitakian'ny Unicef ny porofo nampiasan'ny mpitondra ny vola valonjato tapitrisa dolara ny taona 2019. Tena mahamenatra mihitsy ny tsy fisian'ny mangarahara eo amin'ny fitantanan'izao fitondrana Rajoelina izao ny vola azony na avy aiza na avy aiza. Tena tsy handroso tokoa i Madagasikara, satria ny vola miditra rehetra, na nindramina na nampisamborina na avy amin'ny hetra, dia « lasa rano » avokoa. Mifandimby mitokona ny mpisehatra rehetra na miankina na tsy miankina amin'ny fanjakana. Tsy adino ny mpianatra sy ny mpandraharaha eny amin'ny Anjerimanontolo, ny mpitsabo mpanampy noho ny tsy fanefan'ny mpitondra ny zo tokony hisitrahany. Indray andro taorian'ny nanatanterahana ny fanadinana CEPE dia re, araka ny vaovao azo, fa mitokona ireo mpampianatra tokony hitsara ny fanadinana, any amin'ny Faritra sasany any, noho ny tsy mbola nisitrahany ny vary mangatsiakan'ny tambinkaramany tamin'ny taona lasa. Tsy amin'ireo sehatra ireo ihany no misy tranga toy izany fa eo amin'ireo mpandraharaha mpanamboatra lalana ihany koa, izay mahamenatra eo imason'izao tontolo izao. Taorian'ny fihaonan'ny governemanta sy ny saolombavambahoaka izay nitarainan'ny SEG fa be dia be sy mafy dia mafy ny fanenjehana azy dia tsy fantatra intsony na fomba entina hamiliviliana ny saim-bahoaka indray izany. Voasambotra ny olona maromaro voalaza fa nifofofy ny ainy. Raha ny marina dia tsy hitondra soa na ho an'iza na ho an'iza sady tsy hampiova na inona na inona izany fikasana izany, satria tsy ny maha eo na tsia ny olona iray no hampivoatra na tsia ny Firenena sy hampiakatra ny farimpianan'ny valala tsy mandady harona. Tsy ho variana amin'ny sarin'ady anie ny Malagasy, satria mbola goavana dia goavana ny ady tsy maintsy hatrehiny.

Andy Tsiavalona

**Tsy ny governemanta ihany
Fa ny filoha Rajoelina ihany koa
no tsy alehany**

Taorian'ny fifanatrehan'ny fahefana mpanao lalana sy ny fahefana mpanantanteraka dia nahoraka ny resaka hoe : hiova hono ny governemanta, hisolo hatramin'ny Praiminisitra hono ary maromaro koa hono ireo minisitra hiala amin'ny toerany, dia manjaka tokoa ny honohono. Mikasika ny fifanatrehana dia nandeha ho azy ny teny Anosikely satria olon'ny fitondrana avokoa Ry 18, fa ny teny Ivato dia raharaha tsy vita mora, tsy nisomonga ny Depiote TIM, nanampy toska koa ireo Depiote tsy miankina ary mba tsy nanaiky gisitra koa ireo Depiote IRD sasantsasany, fa dia sahy tampoka fotsiny izao. Ny azo ambara dia maro ireo fanontaniana tsy voavaly ary voaporofa fa tsy mahafehy ny asany ny anka-beazan'ireo minisitra, sady misy ireo tsy mahalala fomba, satria ny fihaonana tsy mbola vita kaneha dia nisy ireo minisitra nahavita nangoron'entana namonjy fodiana, toetra mahamenatra izany, satria sady tsy manaja ny Praminisitra lehibeny, no manao tsinontsinona ihany koa ny Antenimierampirenena, izay adika tsotra sady mazava hoe: ny vahoaka malagasy manontolo izay soloin'ny Depiote tena no tsy nasian'ireo minisitra ireo hasiny.

dia tsy nandeha amin'ny tokony ho izy ny raharahampirenena fa vao mainka aza miha-milentika, ary voaporofa fa izy lohany mihitsy no mampikatso ny fizotran'ny raharaha. Ny antony dia satria misalovana ny anjara andraikitra ny hafa Ingahy Filoha, fa tsy mahay mitsinjara andraikitra, dia hita mibaribary fa mbola manao fampielezankevitra izy, fa tsy manatantetraka ny fandaharan'asa nifanarahany tamin'ny vahoaka.

Te hisalotra hatrany ny fahombiazan'ny fitondrana, kanefa ny mifanohitra amin'izany no miseho, hany ka mitafy fahafaham-baraka hatrany Ingahy Filoha. Ireo mpila ranondranony aminy moa dia mahavita miteny hoe tsy maharaka ny hafainganampandehan'Ingahy Filoha hono ireo mpiaramiasa aminy, izay aleo hitsiana avy hatrany fa hevi-diso izany, satria ny fitavozavozan'ity Filoha ity no nampidikizo hatrany ny firenena.

Ka raha misy ny fikasana hanova governemanta, dia mety tsy hitondra soa ho an'ny firenena izany, fa na ho soloina manontolo aza ireo mpikambana dia tsy hisy vokany izany, satria ilay lohany mihitsy no matsatso, izay tsy mahagaga satria fandresena azo tamin'ny "doublon" ny naha filoha azy, ary tsy takona afenina fa matoa misy ireo minisitra tsy niharitra hatramin'ny farany ny fihaonana tamin'ny Antenimierampirenena dia voaporofa, fa gaboraraka tanteraka ny fomba fiasa ao andapa, vokatry ny tsy fahafehazan'Ingahy Filoha ireo olona eo ambany fiadidiana, aiza ka any amin'ny fandaharana mivantana amin'ny fahitalavitra no misy minisitra mitsatsaingoka, kanefa eo ilay Filoha.

Koa inona moa izany fa tsy Ingahy Filoha mihitsy no tsy alehany, ny fanafodiny dia tsy fanovana governemanta na "motion de censure" fa "motion de déchéance" mihintsy no tokony hisy.

FILOHAN'I HAITI

Maty nisy namono tao an-tranony ny filoha Jovenel Moïse

Misavorovoro ny any Haiti amin'izao fotoana, maty nisy namono tao an-tranontany Port-au Prince renivohitra, ny filohampirenena any an-toerana, ny filoha Jovenel Moïse. Nisy namono ny alin'ny talata hifoha omaly alarobia, tao amin'ny trano fonenany ny Filohan'ny Repoblikan'i Haïti, Jovenel Moïse.

Jovenel Moïse, filohan'i Haiti nisy namono.

ity Claude Joseph, nambarany fa voafehin'ny polisy sy ny miaramila Haitian ny raharaha hatreto ary manameloka izao herisetra famonoana nihàtra tamin'ny filoha Haitiana

izao ny tenany. Olana any amin'ity firenena ity amin'izao fotoana ny fitontonganan'ny toekarena sy ny sosialy, izay miteraka krizy politika any an-toerana. Manjaka ihany koa

ny tsy fandriampahalemana. Marihina fa firenena mahantra indrindra any amin'ny faritra Caribes i Haïti.

Niaina

Ny Valosoa